

Bilim ve Teknik Kulübü

G ü l g ü n A k b a b a

Genç Yetenekler... Genç Yetenekler... Genç Yetenekler...

Türkiye Bilişim Derneği'nin 2002 yılı Bilimkurgu Öykü Yarışması'nda, "Gelecekte Gelen Notlar" öyküsüyle birinci olan Beyazıt H. Akman ODTÜ İngiliz Dili Eğitimi 4. sınıf öğrencisi. Öyküden Bir Bilet, E ve Yaba Edebiyat dergilerinde öyküleri yayımlanan Beyazıt ODTÜ Kitap Topluluğu-Arkadaş Kitabevi En İyi 3. Öykü Ödülü'nü ve Yaba

Edebiyat En İyi Öykü Ödülü'nü kazandı... Postmodern kurgu ve deneme gibi birçok alanda yazan Beyazıt'ın bilim kurguyla olan ilişkisi bilgisayar ve İnternet teknolojisinin insan üzerindeki etkilerini irdelediği kısa öykülerle başladı ve yazarlığının ilk yıllarında ağırlıklı olarak bu konuda öyküler yazdı. O bilim kurgunun insanın yaşamında vazgeçilmez bir yeri olduğunu düşünüyor ve yaşamımızı kökten etkileyen pek çok olayın yıllar öncesinden bilim kurgu yazarlarınca öngörüldüğünü vurguluyor. Bu konuda "savaşa hayır haykırışlarımız ya da Amerika'nın bütün dünyaya hakim olma isteği bilim kurgu yazarlarının kaleminden dökülmüş gerçeklerdi; hem de yıllar öncesinden" diyor... Beyazıt'a göre yazar, ele aldığı sorunu en uç noktada somutlaştırıp tarafsız olarak okuyucusuna sunmalı. Yazarın bir misyonerlik görevi olamaz, dolayısıyla bir yazar okuyucusuna bir bakış açısını empoze edemez, öğretici eser kötü bir eserdir. Eseri okuduktan sonra bir fikre ulaşmak okurun görevidir... Beyazıt, gelecekteki hedefini de yazarlık üzerine kurgulamış. Kendini bütünyle yazarlığa adayacağını söylüyor. Ama öncesinde, İngiliz-Amerikan dili edebiyatında yurt dışında yüksek lisans yapmak amacıyla. Şimdi gelin hep birlikte, Beyazıt'a TBD Bilim Kurgu Öykü Yarışması'nda birincilik getiren öyküyü okuyalım. "Gelecekte Gelen Notlar"la ilgili her birimizin farklı çıkarsamaları olabilir. Ama çoğumuz şu sorunun yanıtını bulmaya kafa yoracak: Geleceği bilim kurgu yazarları mı yaratır yoksa hep doğru sonuçlar veren öngörülerde mi bulunurlar?

Gelecekte Gelen Notlar

Ben, bir bilimkurgu yazarıyım. Yazdığım onlarca hikâye, birkaç tane de romanım var. Şimdiye kadar iyi kötü idare etmişim ama yaklaşık yarım yıldır hiçbir şey yazmıyorum. Nedeni basit: Geleceğe ait bütün hayallerimizin resmedildiği, gezegenler arası savaşlardan tutun da, uçan arabalara kadar teknolojik ya da sosyal, her türlü beklentimizin edebiyata ve sinemaya aktarıldığı günümüzde özgün, orijinal bir bilimkurgu hikâyesi yaratmak kolay değildir. Ne uykusuz gecelerim, ne de okuduğum onlarca kitap, izlediğim sinemalar kafamda bir hikâyenin kıvılcımlarını oluşturmama yardımcı olmadı. Tabii ki bazı şeyler karaladım, ama ne yazarsam yazayım, daha önce yapılanların soluk birer gölgesi olarak kalıyorlardı. Önce; geçmiş, şimdi ve gelecekte yaşananların aynılığı hakkında, teknolojinin gelişmesine rağmen insanî duyguların devamlı sabit kaldığına dair bir şeyler yazmaya çalıştım ama Steven Spielberg'in "Geleceğe Dönüş"ü tüm haşmetiyle tepemde dikiliyordu sanki. Daha sonra "Zaman Savaşları" adı altında gelecek neslin bir zaman tüneline geçerek geçmiş nesli istila etmelerini resmetmeye çalıştım ama istila sahnelerini kurgularken "Kurtuluş Günü"nden kurtulamadım ne yazık ki. Belki farklı sahnelerle bunun da üstesinden gelebilirdim ama, işin aslı, geçmişle savaşan bir geleceğin doğal olarak kendisinin de yok olacağı kısıncından bir türlü çıkamamamdı. Bu aşamada kendi neslimiz yerine, uzaylıların gelecekte gelerek dünyalılarını yok etmelerini yazabilirdim ama bu da beni yine "Kurtuluş Günü" ve "Yıldız Savaşları"na geri götürüyordu. Gelecekte gelip, geçmişini değiştirmeye çalışmak fikri biraz

fazlaca hoşuma gidecek, ben de konuyu daha da bireyselleştirerek bir karakterin geçmişe yolculuk yapmasını ve birtakım suçlar işlemesini kurguladım. Daha sonra da yine gelecekte bir kah-

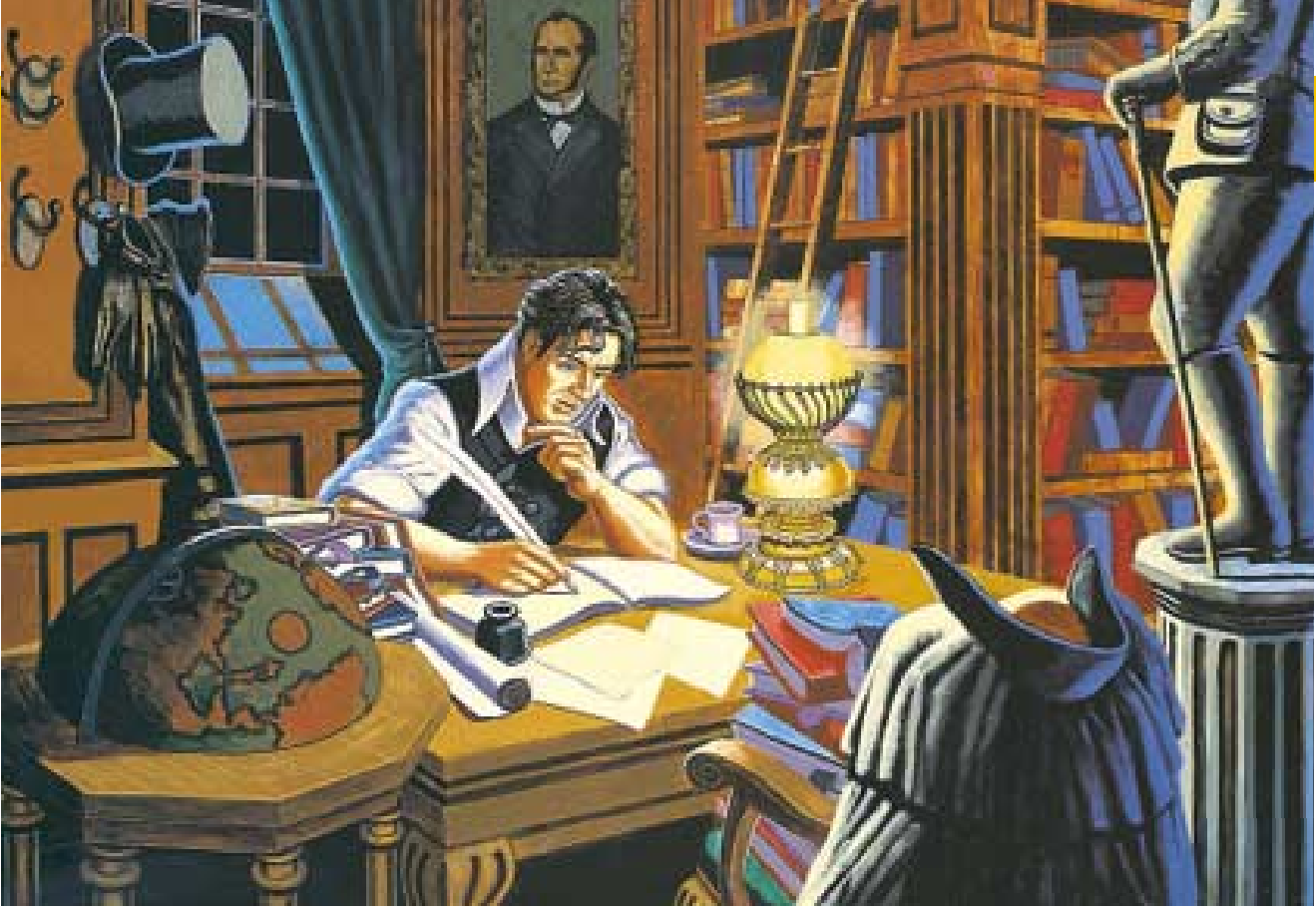

raman onun arkasından gider ve suçluyu yakalamaya çalışır. Ama hevesim yine kursağımdaya kaldı çünkü bu sefer de James Cameron'ın o ünlü "Terminatör"ünü yeniden yazdığımı anladım. Yazdığım bir sürü sayfanın yorgunluğunu bir kenara bırakıyorum, harcadığım zamanlar beni kahrediyordu. Yine bir kütüphanede eşelenip evime geldiğimde üzeri çeşitli kitaplarla, kağıtlarla ve kalemlerle darmadağın olmuş masamda size aşağıda sunduğum notları buldum. Üzerinde, "Eski bir dost" imzası bulunan bu el yazısı hiç de yabancı gelmiyordu. Okumaya başlar başlamaz ise durumu anlamıştım. Bu "eski dost" her ne kadar bu notları bana verirken onlardan bir hikâye çıkarmamı, olaylar kurgulamamı düşündüyse de, tüm bu yaşadıklarımı olduğu gibi anlatmamın ve notları aynen aktarmamın zevkli bir okumaya yeteceği inancındayım. "Eski dost" a teşekkürlerimle...

***

Bugün, 9 Haziran 2041. Yarın, bundan tam bir asır sonra, yani 10 Haziran 2141'de çözülmek üzere dondurulacağım. Bu tarihi seçmem boşuna değil; yarın 58. yaşımaya basıyorum ve mumları, tabii eğer nostalji olsun diye saklanmış birkaç tane bulabilirsem, yirmi ikinci yüzyılda üfleme istiyorum. Şüphesiz böyle bir kararı sadece saçma sapan bir doğum günü kutlaması için vermedim; çok mantıklı sebeplerim var. Çocuklarım büyüdüler, hepsi iş gücü sahibi oldular, onlar da çoluk çocuğa karıştılar. Rahmetli eşim ise beni yıllar önce yalnız bıraktı. Artık buralarda işim kalmadı. Aslına bakarsanız, aşağı yukarı on yıldır düşünüyorum bu kararı. Şimdiye kadar hep geleceği hayal etmiş ve yazmış bir insan olarak hep

Bilim ve Teknik Kulübü hakkında ter türlü bilgiyi, mektup, telefon, faks ya da e-posta aracılığıyla edinebilirsiniz. İletişim kurabileceğiniz adreslere şöyle: Bilim ve Teknik Kulübü, Atatürk Bulvarı No:221 Kavaklıdere- Ankara,

merak etmişimdir acaba gelecek gerçekte nasıl olacak diye. Mars'a ayak basmak, diğer gezegenlerde medeniyetler kurmak, gezegenler arası sa-vaşlar, insan kopyalama, çok uzun insan ömrü, yapay zeka, androidler, robot hizmetçiler, uzay gemileri, ışın kılıçları, uzaylıların Dünya'ya saldırısı gibi bazıları benim de çok kullandığım, hat-ta kimilerini bizzat kendimin yarattığı bu öğelerin hangileri hayal ürünü olarak kalmış, hangileri gerçek hayatın parçaları haline gelmiş, bunu gör-meyi gerçekten çok istiyorum. Ama ne yalan söy-leyeyim, bu saydıklarımın hiçbiri aslında gerçek amacımı göstermiyor. Bir yazar olarak, geçmişte çok sıkıntılı zamanlarım oldu. Tek bir kelime ya-zamadan aylar, hatta yıllar geçirdim. Geleceği kur-gulamak, edebiyatın en zor dallarından birisi-dir. İşte böyle anlarımdan birisini hiçbir zaman unutmadım. O yıl tam bir karabasan gibi çökmüş-tü üzerime. Ne yazarsam yazayım devamlı eskile-ri taklit ediyordum gibi oluyordu. Ben de bu nedenle, şimdi bir umutla yola çıkıyorum. Bu sa-tırları yazmamın nedeni bu. Şimdi nasıl "dondur-ma" teknolojisi hayatımızın bir parçası haline gel-mişse, gelecekte de Zaman Makinesi'nin yaşanı-mızdaki yerini alacağı inancındayım. Böylelikle hem geleceği kendi gözlerimle göreceğim, hem de izlenimlerimi geçmişteki sıkıntılı ben'e aktara-cağım, ki yazdığım notlardan özgün eserler oluş-turabilsin eski ben. Biliyorum, kulağa komik ge-liyor, ama kaybedecek hiçbir şeyim yok. En kötü-sü, gelecekte ölürüm. Hem belki kim bilir, ölüme de çare bulunmuş olabilir.

10 Haziran 2141

Evet, işte buradayım. Benim için özel bir ka-sada muhafaza edilen yüzyıl önce yazdığım notla-rıma kaldığım yerden devam ediyorum. Yukarıya bugünün tarihini yazdım ama her şey bir rüya gi-bi geliyor bana. Gözlerimi kapamamla açmam bir oldu. Dondurma işleminin çok başarılı geçtiğini söylüyorlar. Henüz bu binadan dışarı çıkmadık (ben ve benim zamanımda dondurulanlar). Bir

hafta kadar da çıkamayacağımız söyleniyor. Hem, bir asırdır kullanılmayan duyu organlarımızın al-şabilmesi, hem de içinde olduğumuz zaman hak-kında bir çeşit oryantasyon programı için gerek-liymiş bu. Gelecekle ilgili şu andaki tek izlenimim etrafımdaki görevlilerin giysileri ve bu binanın ya-pısından ibaret. Biraz hayal kırıklığına uğradığımı itiraf etmek zorundayım, çünkü burada gördükle-rim bizim filmlerde izlediklerimizden hiç de fark-lı değil. Elbiseler daha açık ve dar, ve evet, gri ve siyah parlak renk tonlarındalar. Binanın mimari-sine gelince, daha ışıklı ve daha geniş. Umarım bu hayal kırıklığım önümüzdeki günlerde de devam etmez. Bu arada, buradaki görevlilerden bir-kum istedim ama alık alık yüz ifadelerinden baş-ka bir şey elde edemedim.

17 Haziran 2141

Bugün ilk defa dışarı çıktık. Bir hafta kadar daha grupta beraber hareket etmemiz gereki-yordu. Ne yazık ki, hayal kırıklığım devam ediyor. Buradaki görüntü hiç de yabancı gelmedi bana. Uçan arabalar, hava trafiği, güneş enerjili araç-lar, robot hizmetçiler ve daha anlatmama gerek bile kalmayan, bizim zaten bildiğimiz bir sürü şey gerçek hayatın parçası haline gelmiş. Yirmi ikinci yüzyılın insanınsa bizden hiçbir farkı yok. Yine suratlar asık, herkes iş güc derdinde. Bizim dört gözle izlediğimiz filmlerden çıkma yüksek tekno-lojiye sahip olup olmamaları umurlarında bile de-ğil. Adeta geleceği kanıksamışlar. Her şey biraz daha elektronik ve biraz daha renkli ve parlak.

Zaman Makinesi'nin icat edilip edilemediğini hâlâ öğrenemedim.

20 Haziran 2141

Her ne kadar çok farklı şeyler söyleyemeye-cek olsam da, gelecek hakkında bir iki çift bilgi vermemin zamanı geldi sanırım. Aslında tüm bu anlatacağlarım yirmi birinci yüzyıldaki beş yaşla-rında bir çocuğun bile tahmin edebileceği şeyler. İnsan ömrü daha uzun, bizim dönemimizdeki bir-çok ölümcül hastalık tarihe karışmış, üçüncü cins-

ler topluma entegre olmuş, ama dördüncü cinsler hâlâ haklarını arıyorlar, devamlı polisle çatışma-ya giriyorlar. "İnsan Hakları Evrensel Bildirge-si"nin yerini, diğer gezegenlerdeki medeniyetle-ri irtibatlar sonucu "Canlı Hakları Evrensel Bildir-gesi" almış, bu kez gerçekten "evrensel" olmuş ama. Avrupa Birliği ve G-8 gibi kuruluşlar yerle-rini "Samanyolu Gezegenler Birliği" (SGB) ve "Üçüncü Galaksiler Topluluğu"na bırakmışlar. Mars, Jüpiter ve Plüton "SGB"ye girmeye çalış-ıyor ama bir türlü kabul edilmiyorlar. Robotlar ve androidler, "Robot Hakları"nın tanınması için "canlılar"a baskı yapmaya başlamışlar. Paslanan demirlerinin yenilenmesi, bozulmuş devrelerinin tamir edilmesi gibi çok doğal temel haklardan bile yoksun olduklarını iddia ediyorlar. Bunların hiçbirisini bana heyecan vermiyor. Kendime şu so-ruyu sormadan da edemiyorum: Acaba gelecek, biz bu şekilde düşlediğimiz için mi böyle oldu, yoksa böyle olacağını tahmin edebildiğimiz için mi bu şekilde düşledik? Buradaki can sıkıntısını bu soruya cevap arayarak geçirmeye çalışıyorum.

24 Haziran 2141

Geleceğe gidebileceğimi ve orada sıkılıp, so-luğu bir kütüphanede alacağımı söyleseler her-halde katıla katıla gülerdim. Ama durum ne yazık ki öyle oldu. Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer yine kürkçü dükkânı olur, diye boşuna dememiş-ler. Tabii ki, yirmi ikinci yüzyılın kütüphanesi be-nim zamanımdakilerden çok çok farklı. Öncelikle buradakilere Chip Kütüphanesi adı veriliyor. Eski-lerden, içindeki kitaplarla birlikte tarihi eser ola-rak saklananların dışında neredeyse hiç kalma-mış. Yenilerinde istediğiniz zamana ait, aklınıza gelebilecek her şeye ulaşmak mümkün. Denilebi-lik ki, yeryüzünde yazılmış ne varsa, bu kütüp-hanelerde bulunabiliyor. Elbette, burada kağıttan bahsetmiyorum. Her şey ekranlarda ya da dilerseniz, gözlük şeklinde takabileceğiniz aletlerde okunuyor. Daha da ilginç, okuma derdini hiç çekmeden istediğiniz kaynağı beyninize yüklemek

de mümkün. Ben de bu yeni deneyimi yaşamak için birçok şeyi beynime kaydettirdim. İnanın, çok basit bir operasyon. Herkes kendisi yapıyor. Bu kütüphanede bulduklarımıza gelince, ilk işim bilim-kurgu bölümüne gitmek oldu şüphesiz. Birçok ilginç ve yaratıcı eserle karşılaştım. Bunların arasında üzerinde 2048 tarihi bulunan ödüllü "Sekizinci Renk" adlı bir makale vardı. Muhtemelen diğer gezegenlerle irtibatın kurulmasından önceki döneme ait bilim kurguya ilişkin bir eleştiri şeklinde yazılmıştı. Çok hoşuma giden ve hemen hafızama aldığım bu makalenin bir kısmını Zaman Makinesi bulabilirsem geçmişteki ben'e fikir vermesi amacıyla gönderebilmek için aşağıya yazıyorum. Yazmak demişken, artık ellerinizi kullanmak zorunda değilsiniz. Kafanıza bağlanan bir aletle, düşüncelerinizin anında ekrana geçebiliyor ve yazı haline gelebiliyor. Ama ben yine de eski usulü kullanıyorum. Ne de olsa yarım yüzyıldır bu yolla hayatımı kazanıyorum.

Sekizinci Renk

Eğer eşeklerin dili olsaydı ve dolayısıyla da edebiyatları, şüphesiz bir de "bilimkurgu"ları olurdu. Bu bilimkurguda da elbette "uzaylılar"la kurulan ilişkiler, eşeklerin uzaylılarla savaşları, diğer gezegenlerdeki medeniyetler konu edilirdi. Eğer tüm bu dediklerimiz gerçekleşseydi, uzaylılar sizce hangi şekilde olacaktı? İki kuyruklu, yeşil renkli, dört tırnaklı, üç gözlü eşekler şeklinde mi?

Bu garip girişin amacı şu: Biz dünyalılar, diğer gezegenlerde yaşayabilecek canlıları hayal ederken devamlı onların da bizim gibi olabileceği yanışına düşüyoruz. Bu canlıları "insan"ın değişik versiyonları olarak resmediyoruz. "İnsan"ın uzun sayılarıyla oynayarak, birkaç göz ve kulak daha ekleyerek ya da bazı çıkarmalar yaparak "uzaylı" yarattık sanyoruz. Ten rengini yeşil yapmayı da unutmamalıyız bu arada. Yere göre sığdıramadığımız, gösterime girdiğinde kıyametler koparan bilimkurgu filmlerinde bile temelde insan suretini koruyan bu canlıları görmek insanın hayal gücünün sınırları hakkında büyük soru işaretleri uyarıyor. Şu küçücük dünyamızda bile ayaklı, ayaksız; eklemli eklemsiz; memeli, memesiz; solucaından bukalemununa, balinasından ahtapotuna kadar yüzlerce çeşit canlı bulunurken, koskoca kainattaki diğer canlıları nasıl "insan"a benzetebiliriz ki?

İnsan egoizminin ve hayalinin sınırlı oluşuna tek örnek, canlı yaratmada başarısızlığımız mı? Elbette hayır. Renklerde de aynı konuyu görebiliriz. Dünyaya özgü şartlarla, yani atmosfer, güneş, ısı, ışık bağlamında sadece yerküremize özel koşullar-

da şu anda sahip olduğumuz temel 7 renge sahip olduğumuzu açıklamama sanırım gerek yoktur. Durum böyleyken, tamamen bambaşka koşullara sahip, diyelim Jüpiter'de nasıl bu aynı yedi rengi görmeyi bekleyebiliriz ki? Bırakın Samanyolu Galaksisi'ni, güya diğer galaksilerde rengin bile oluşamayacağını, ya da tam tersine, sekizinci bir renk daha olabileceğini nasıl düşünemiyoruz? Güneşe uzaklıkları, etrafındaki dönüşleri, atmosferleri bile olup olmadığı (ya da olmalı mı?) gibi daha birçok etken olarak dünyamızdan kat kat farklılıklar gösteren diğer gezegenlerde de aynı renkleri izlemek inanın bana çok ama çok komik geliyor.

Bir de uzaylıların bizden daha üstün oldukları kompleksi vardır bilimkurgumuzda. Diyelim ki öyle. Peki bizden çok daha ileri bir uygarlığa sahip olan bu yaratıkları uçan jetlere binerken, ışınlama teknolojisini kullanırken, her yerin ışıl ışıl olduğu, yüzlerce katlık gökdelenlerin bulunduğu teknolojilerde resmederken sizce hiç mi yanlışla düşmüyoruz? Tüm bu saydığım örneklerin aslında insanî ihtiyaçlar olduğunu, bize özel olduğunu hiç mi akıl edemiyoruz? Elektriğin Edison'la başladığını, jetlere giden yolun at arabalarıyla açıldığını, gökdelenlerin eve gereksinim duyan mağara adamının çabalarıyla günümüze kadar geldiğini, dolayısıyla da bu kültüre ve bu tarihe sahip olmayan, kainatın başka bir galaksisinin başka bir gezegeninde yaşayan bambaşka canlıların nasıl bizim tarihimize ait olan eşyaların, araç gereçlerin gelişmişlerini kullanmalarını bekleyebiliriz ki? Balıklar yüzerken, kuşlar uçarken, insan yürürken ve diğer ikisini de yapabilirken, diğer bir gezegende ki canlı, ulaşma hiç gerek duymuyor olamaz mı? Şu her yerde karşımıza çıkan ışın kılıçlarını ele alalım: Ateşli silahların tarihi baruta dayanır ve bu günkü taramalı tüfekler, bazukalar, bombalar, nükleer silahlar hep bu tarihin bir ürünüdür. Yıllar süren değişim ve gelişmelerle günümüzdeki hallerini almışlardır ve gelecekte de ışın kılıçları olacaksa, yine bu tarihin bir parçası olarak vücut bulacaklardır. Durum böyleyken, Neptün'deki başka bir uygarlık nasıl bizim tarihimize ait bir silah kullanabilir ki?

Orijinali yaklaşık on sayfa kadar olan makaleden aldığım bu parçanın geçmiş ben'e yeterli olacağı inancındayım. Yarın Zaman Makinesi'ni bulmak için elimden geleni yapacağım. Tabii, icat edilmişse.

27 Haziran 2141

Onu buldum. Zaman Makinesi'nden bahsediyorum. Tixçlandçme adında bir yerde Zaman Yolculuğu hizmetinin verildiğini öğrendim. Buradan

epeyi uzak bir yer ama ışınlama teknolojisiyle gitmek yalnızca saniyeler alıyor. Yalnız, zamanlar arası seyahat etmek için birçok özel belgeye gerek duyuluyormuş. Yarından itibaren bu belgeleri hazırlamaya başlayacağım. Beni asıl düşündüren şey ise bu işin maliyeti. Dediklerine göre, öyle böyle değil; çok pahalıymış Zaman Yolculuğu. Özellikle dondurma işleminden sonra maddi durumum çok kötüleşti. Geçmişe gitmenin bedelini karşılayabilir miyim, bilmiyorum.

5 Temmuz 2141

Bir haftadır edindiğim deneyimlere göre rahatlıkla söyleyebilirim ki, bürokrasi gelecekte de tüm hızıyla insanları uğraştırmaya devam ediyor. Zamanlar arası yolculuk yapmak için istemedikleri şey yok. Öncelikle sabıka kaydınızın olmaması gerekiyor, daha sonra sizin iyi niyetli birisi olduğunuzu teyit edecek üç kişinin şahitliğine başvuruyor ve son olarak da herhangi bir hastalığınızın olmaması gerekiyor. Neyse ki, tüm koşullar bana uyuyor. Yukarıda Tixçlandçme'nin çok uzak bir yerde olduğunu anlatmıştım ya, bu hiç de önemli değilmiş, çünkü ışınlanarak sadece 2 saniye 34 salise sürüyor. Yalnız Zamanlar arası yolculukla ilgili ufak bir sorunum var. Bu yolculuğun maliyeti çok pahalı, öyle böyle değil; burada bir servetten söz ediyoruz. Gitmek istediğiniz tarih, gelecek ya da geçmiş, günümüzden uzaklaştıkça para da artıyor doğal olarak. Benim ise 2002 yılına, yani bundan yaklaşık bir buçuk asır öncesine gideceğim düşünülürse maliyet kat kat artıyor. Aslında bu, Eski Çağ ve Orta Çağ'a yolculuk edenlerle karşılaştırıldığında küçük bir miktar ama yine de tahmin ettiğimden çok çok fazla. Bu arada, ilginç bir bilgi olarak, savaşların yıllarına ve diğer bir takım önemli tarihlere yolculuklar yasaklanmış. İnsanlığın, bugününü güvence altına alabilmesi için çok da mantıklı bir karar aslında. Yarın, son bir kez daha iyi bir pazarlığa girişeceğim.

6 Temmuz 2141

Ne kadar uğraştıysam da geçmişe yapacağım yolculuğun maliyetini tam olarak karşılayamayacağım. Sadece geçmişe gidebilecek kadar parayı denkleştirebiliyorum. Ne yazık ki, ikinci bir seyahate gücüm yetmiyor. Bu yüzden sadece gidiş bileti alabildim. Çok düşündüm, başka çarem kalmadı. Bir daha buraya dönemeyeceğim. Kısacası, 2002 yılında 2 tane ben olacak.

2 Ağustos 2002

Evet, işte buradayım. Yolcuğum çok rahattı. Nasıl ki, bir yolcu otobüsü sizi istediğiniz durakta bırakırsa, Zamanlar arası seyahat de bu şekilde gerçekleşiyor, sizi istediğiniz tarihe, dilediğiniz sa-

ate bırakıyor ve diğer yolcularıyla yoluna devam ediyor. Tekrar geri dönmek istediğinizde ise size verilen özel bir adresteki bir posta şirketine gelecekte geldiğiniz yılda teslim edilmek üzere, yani 2141 yılına, bir tür mektup yazıyorsunuz, saat kaçta, nereden alınmak istediğinizi açıklıyorsunuz ve gerisi malum; 2141'de ellerine geçecek olan mektubu okuyan zamanlar arası seyahat şirketi sizi hemen gelip buluyor. Fakat tüm bunlar, benim için hiçbir şey ifade etmiyor. Çünkü geri dönmek param kalmadı.

5 Ağustos 2002

Birkaç gündür, buradaki ben'i izliyorum. Aslında çok iyi biliyorum, ne zaman ne yaptığımı; çünkü yazamadığım buhran dolu günleri unutmam hiç kolay değil. Ama yine de hafızamı tazelenmek istedim. Onu ilk görüşümde göz yaşlarımı tutamadım. O kadar genç, o kadar deli dolu ki. Bir titreyen ellerime, ağaran saçlarıma bakıyorum, bir de onun dimdik yürüyen, kanlı canlı 20'li yaşlarındaki haline... Onu görmeye daha fazla dayanabileceğimi sanmıyorum. Yüzyıllık dondu-

rulma operasyonuna, bir buçuk asırlık zaman seyahatine dayanabildim ama, geçmişimi izlemeye dayanabileceğimi sanmıyorum. Eski günleri anmak bile o kadar eziyet verip, insanın gözlerini yaşartırken, kendi gençliğini izlemek dayanılır gibi değil. Bugün bir yolunu bulup onun evine gireceğim ve bu notları bırakacağım. Bu notlardan güzel bir hikâye çıkaracağından hiç kuşum yok. Daha sonra da buraları terk edeceğim. Kim bilir, belki yeterli parayı denkleştirebilirsem tekrar ait olduğum yere, geleceğe geri dönebilirim.

Eski bir dost.

***

Notlar burada sona eriyor. Size her ne kadar deli bir adamın saçmalıkları olarak gözükse de ben tüm kalbimle burada yazılanlara inanıyorum, çünkü yazanı az çok tanıyorum (!). Biliyorum biraz sıkıcılar, fakat yapacak bir şey yok; geleceği çoktan hayal edip, kafamızda kurduk bile... Evime nasıl girdi, bunları nasıl bıraktı bilemiyorum ama yaşadığı maceraların yanında bunun onun için hiç de zor olmadığı inancındayım. Beni asıl

meraklandırın ise onun bir başına buralarda ne yapacağı, bu yaşlı haliyle nasıl geçineceği. Ne yapacağımı çok iyi biliyorum, onu burada tek başına bırakmayacağım. Şimdiden para biriktirmeye başladım bile. Zamanı geldiğinde hem gidiş, hem dönüş bileti almaya yetecek kadar param olacak ve bu notları bırakıp geleceğe geri döneceğim. Şimdilik tek yapabileceğim onun verdiği birçok bilgiyle yeni şeyler yazmaya devam etmek. Akıldamda onlarca hikâye oluştu bile. Aksi taktirde onun benim için çektiği bunca zorluğu nasıl ödeyebilirim ki? Tek yapabileceğim yazmak, daha iyi, daha özgün eserler yaratmak. Onun için yazmak, benim için yazmak, geleceğim için yazmak. Hem belki böylelikle şimdiden sıkılmaya başladığımız geleceğe bir alternatif de oluşturabilirim. Kim bilir, belki yukarıdaki notlar benim özgün hayallerimle, sizin farklı bir gelecek düşlemenizle, daha doğrusu, insanın şimdiden sıkıldığı geleceğin yerini daha şaşırtıcı hale getirmeyi istemesiyle, yukarıdaki 2141 yılına ait notların değiştiğini de gözlemleyebiliriz.

Haberler... Haberler... Haberler... Haberler... Haberler... Haberler...

Münazara Haftaları

Varolan ekolojik dengede özellikle hayvanların önemini vurgulamak amacıyla kurulan Uludağ Üniversitesi Doğal Yaşam Topluluğu, 'Münazara Haftası' düzenleme karar aldı. Amaçları, tüm doğaseverleri, zoologları, botanikçileri, çevrecileri, veteriner hekim ve ziraat mühendislerini, yani doğanın sesini duyan, duyarlı herkesi sanal alemde bir araya toplayabilmek. "Bir hafta süresince, belirlenen konuda tartışıp, önerileri, bu konudaki çalışmalarını paylaşalım" diyen topluluk, "herkes bilgisi, ilgi alanı doğrultusunda görüşlerini bildirsın" çağrısını yapıyor..

İlgilenenler için: dogalyasam@uludag.edu.tr

Moleküler Biyoloji ve Genetik Öğrenci Kongresi

EBAT Ulusal Moleküler Biyoloji ve Genetik Öğrenci Kongresi, 2-4 Mayıs'ta, İzmir'de, EÜ Tıp Fakültesi Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Anfisi'nde gerçekleşecek. Kongre, moleküler biyoloji ve genetik konuları hakkında yeni gelişmeleri, bu alanların başka alanlarla etkileşimlerini temel alan bir dizi toplantıdan oluşacak. Bu toplantılar arasında bilim adamları ve bilim adamı adayları öğrenciler tarafından gerçekleştirilecek sözlü sunumlar, bir tartışma

platformu oluşturmak üzere tasarlanmış paneller ve istekli katılımcılarının laboratuvar bilgilerini artırmak üzere, pratiğe yönelik tasarlanmış çalıştaylar olacak. Kongreye katılım için son başvuru tarihi 8 Nisan.

İlgilenenler: Erdem Gültekin (532 604 96 41), Berna Yılmaz (535 790 20 44), Cumhur Tekin (532 474 44 75), Engin Kocabaş (532 505 24 81)

Bölgesel Öğrenci Gıda Sempozyumu

ÇÜ Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin, 17-18 Nisan'da, Adana'da ilk kez gerçekleştirilecekleri 1. Bölgesel Öğrenci Gıda Sempozyumu'nun amacı, kurumlar arası ilişkileri geliştirmek, bilgi paylaşımını sağlamak ve öğrencilerin bu tür toplantıların düzenlenmesinde deneyim kazanmalarına yardımcı olmak. Sempozyum süresince çeşitli araştırma konuları, öğrenci ve öğretim üyeleri tarafından sözlü ve poster bildiri şeklinde sunulup tartışılacak.

Bilgi ve Başvuru Adresi: Dr. Işıl Var
Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü
01330 Balcalı - Adana
Tel: (322) 338 60 84/ 2177/ 126 Faks: (322) 338 66 14
e-posta: ivar@mail.cu.edu.tr

Prof. Dr. Metin Taşbaş Vefat Etti (1933-2003)

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Anatomi Ana Bilim Dalı öğretim görevlisi Prof. Dr. Metin Taşbaş'ı 28 Ocak'da kaybettik.

1958'de Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden mezun olan Taşbaş, 1961'de asistan olarak girdiği üniversitesinden 2000 yılında emekli olmuştu. Bilime yaşamı boyunca önem veren, daima pozitif düşünen ve öğrencilerinin başarılı olması için maddi ve manevi desteğini hiç esirgemeyen Taşbaş'ın vefatı öğrencileri ve öğretim görevlileri arasında büyük üzüntü yarattı. Bizler de Bilim ve Teknik Kulübü olarak Taşbaş hocamıza sevgiyle güle güle diyoruz.

Savaş Volkan Genç-Elif Sözeri

M u h a b i r l e r i m i z v e E t k i n l i k l e r i . . .

Bu yıl ilk olarak düzenlenecek olan Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı, TÜBİTAK-TİDEB'in (Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı) desteğiyle, IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers/Elektrik Elektronik Mühendisleri Enstitüsü) ODTÜ Öğrenci Kolu tarafından, ODTÜ Mühendislik Fakültesi adına, 28-29 Mart'ta, ODTÜ Kongre Merkezi'nde yapılacak. Ankara muhabirimiz Feyzullah Ceylan bu etkinlikle ilgili bir tanıtıcı haber hazırladı ve Bilişim Ar-Ge Proje Pazarının koordinatörü Başak Yüksel'le bir söyleşi yaptı.

Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı

Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğinin temel amacı, üniversite, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarından temsilcilerin bir araya getirilerek, Ar-Ge proje önerilerinin tanıtılması ve aralarında işbirliğinin oluşması için bir ortam hazırlanması. Etkinliği, benzer etkinliklerden ayrılan önemli özellik, üniversite öğrencilerine de açık olması ve üniversite gençliğinin, proje geliştirme, proje hazırlama, proje sunma, iletişim kurma, görüşme teknikleri gibi temel girişimcilik konularında eğitim almalarının ve proje fikirlerinin yaşama geçirilmesinin sağlanması. Bu amaçla üniversite öğrencilerine 8-9 Şubat'ta, bir ön eğitim de verildi.

Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı'nda ana tema bilişim. Etkinlikte bilişim alanındaki somut düşünceleri ya da projeleri olan üniversite, araştırma kurumları temsilcileriyle bu düşüncelerle ilgilenen sanayi kurumları arasında bir işbirliği ortamı oluşturulacağından, Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı, diğer toplantı ve seminerlerden daha aktif ve farklı bir özellik taşımaktadır. Etkinlik kapsamında sunulan fikir ya da projelerin piyasa ekonomisi kuralları çerçevesinde, görece olarak kısa sürelerde, uygulanabilir sonuçlar vermesi bekleniyor. Etkinliğin bir diğer amacı da, sanayinin Ar-Ge alanında oldukça az olan ilgisini artırarak ve teknoloji unsurlarını üretime dönüştürerek uluslararası rekabette başarılı olmalarını sağlamak.

Proje Pazarı'na katılacak projeler 7 ana grup altında toplanmış: İletişim ve Ağ Teknolojileri, İnternet Çözümleri ve Hizmetleri, e-Ticaret, e-İş, Bankacılık, Yayıncılık ve Tüketim Ürünleri, Bilgi Teknolojileri, Yazılım ve Hizmetler, Eğitim, Araştırma ve Teknoloji, Telekomünikasyon ve Mobil İletişim, 6. Çerçeve Programı Kapsamındaki Projeler. Ayrıca etkinlik süresince bazı paneller de düzenlenecek.

BTK- İlk olarak sizi ve grubunuzu böyle yararlı bir fikri yaşama geçireceğiniz için tebrik ediyoruz. Bilişim Ar-Ge proje pazarı, özellikle fikirleri olan, fakat bu fikirlerini yaşama geçiremeyen üniversite öğrencileri için çok iyi bir fırsat. Sanayi ve üniversite temsilcilerinin birbirlerine öneri sunup birbirlerinden yararlandıkları bir ortam olarak teknokentler var. Bu fuar, teknokentlerde yer alamamış ya da almamış şirketlerle üniversite öğrencilerini de Ar-Ge ortaklığına sokmak mı istiyorsunuz?

BY- Bu etkinliğin duyurulmasına yardımcı olduğunuz için ben de Bilim ve Teknik Kulübü'ne öncelikle teşekkür ediyorum. Teknokentlerin amacı sanayi ve üniversite arasındaki işbirliğini artırmak. Örneğin, ODTÜ Teknokent'teki şirketlerin işbirliği içinde oldukları çevre, yine ODTÜ oluyor. Bizim hedefimiz bunu olabildiğince Türkiye çapında gerçekleştirmek. Bu etkinliğe tüm üniversiteleri, teknokent ve diğer bilişim şirketlerini davet ettik. Amacımız; üniversite, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelmesi ve tarafla-

rı aktif katılımıyla, somut Ar-Ge proje önerilerini birbirlerine tanıtılmalarının sağlanması, böylece aralarında etkileşimli işbirliği ortamının yaratılması. Etkinliğin en önemli amaçlarından bir diğeri de, üniversite öğrencilerinin de proje fikirlerini yaşama geçirebilecekleri bir platform oluşturmak.

BTK- Pazarı katılacak araştırma kurumları ve üniversiteler hakkında bilgi verir misiniz?

BY- Araştırma kurumlarından kastımız, üniversiteler dışında Ar-Ge çalışmaları yürüten ve proje geliştiren kurumlar. Buna örnek olarak TÜBİTAK-BİLTEN, TÜBİTAK-MAM, BİTAV gibi kuruluşlar verilebilir. Üniversite katılımına da aynı şekilde önem veriyoruz. Bu etkinliğe, Türkiye ve KKTC'deki tüm üniversiteleri davet ettik; etkinlik afişlerini üniversitelere gönderdik. Kısaca, böyle bir platformda yer almak isteyen ve bilişim sektöründe yer alan tüm kuruluşlar, şirketler ve bireyler bu etkinliğe katılabilir.

BTK- Bilişim Ar-Ge Proje Pazarı'na katılımın ne çapta olacağı tahmin ediliyor mu?

BY- Proje pazarına katılımın yüksek olacağını düşünüyoruz. Ülkemizde bilişim, çok hızlı gelişen ve değişen bir sektör. Bu konuda çok büyük kongreler, fuarlar ve konferanslar düzenlenmekte. Ancak bu sektördeki işbirliği için bir araya getiren "Proje Pazarı" türünden bir etkinlik daha önce gerçekleştirilmemiş. Bu nedenle bu etkinliğin ülkemizdeki ihtiyacı karşılayan ve yüksek katılımlı bir etkinlik olacağını tahmin ediyoruz. Bizim etkinlik için öngördüğümüz katılımı da belirtmek isterim. Üniversite katılımının 100, şirket katılımının 150 civarında olacağını düşünüyoruz.

BTK- Pazarın tanıtımı sizce iyi yapıldı mı?

BY- Etkinlik tanıtımı için tüm üniversitelerin ilgili birimlerine afiş ve 700'e yakın şirkete tanıtım broşürü gönderdik. Birçok üniversiteye tanıtım amaçlı ziyaretler gerçekleştirdik. Ayrıca Türkiye'deki IEEE Öğrenci Kolları'na, buldukları üniversitelerde tanıtım yapmaları için etkinlik tanıtım yazılarımızı ulaştırdık. TBD (Türkiye Bilişim Derneği) de bize tanıtım konusunda yardımcı oldu. TBD üyelerine elektronik ileti yoluyla etkinlik tanıtımı yapıldı. Şirketlere de ayrıca telefon, elektronik posta ve bire bir görüşmelerle ulaşmaya çalıştık. Tanıtım için basınla da işbirliği içindeyiz. Gerek dergi, radyo ve televizyon araçlarıyla gerekse İnternet üzerinden tanıtım yapıyoruz.

BTK- Sizler, sanayi-üniversite ya da araştırma kurumlarını bu proje pazarı sayesinde bir araya getireceksiniz. Bu aşamadan sonra rolünüz bitiyor mu ya da ilerleyen aşamalarda da rol alıyor musunuz?

BY- Bizim öncelikli amacımız sanayi ve üniversite kesimlerini aynı platformda buluşturmak. İşbirliğinin sağlanmasına yardımcı olmak açısından rolümüz bu noktada bitmiyor. İşbirliğinin yapılabildiğini öğrenmek için tüm katılımcılarla daha sonra da temas halinde olacağız ve etkinlik sonrasında katılımcılar arasındaki iletişimin sağlanmasında da rolümüz olacak.

BTK- Pazarın oluşum fikri kimin ya da kimlerin aklına geldi? Daha önceki yıllarda da düşünülmüş mü engellere mi takıldı?

BY- Proje, IEEE ODTÜ Öğrenci Kolu Danışmanı Doç Dr. Aydan Erkmen'in bir önerisiyle başladı. Erkmen'den TÜBİTAK'ın böyle projelere destek verdiğini öğrendikten sonra çalışmalarımıza başladık. Zaten biz, gerek bilişim gerek endüstriyle işbirliği gibi konularda birçok etkinlik düzenliyoruz. Düzenli olarak her yıl gerçekleştirdiğimiz başka bir etkinlik olan BTIE (Bilişim Teknolojileri İşığında Eğitim) Konferansı ve Sergisi bize bilişim konusunda deneyim kazandırdı. TÜBİTAK'ın desteği ve bilişim konusundaki bu deneyimimiz bizim çıkış noktamız oldu.

IEEE ODTÜ ÖĞRENCİ KOLU

BTK- Gelenekselleştirmeyi düşünüyor musunuz?

Proje pazarının, Türkiye için ihtiyaç duyulan ve yararlı bir etkinlik olduğunun farkındayız. Bu fikri yaşama geçirmeye karar verdiğimizde hep ilerisini düşündük. Yani biz bu etkinliğin devamını da getirmeliyiz fikri bizde hep vardı. Çünkü proje pazarı Türkiye'deki bir ihtiyacı karşılamaya yönelik. Bundan sonrakilerde ise tabii ki temalar değişecek. Kafamızda ileriye yönelik olarak telekomünikasyon, robotik, kontrol sistemleri ve otomasyon gibi konular var. İleriye yönelik başka bir konu da etkinliğin boyutu. Öncelikli olarak yerel düzeyde bu tür bir etkinliği düzenlemeye karar verdik. Bundan sonraki yıllarda etkinliğe uluslararası bir boyut kazandırmayı planlıyoruz.

BTK- 8-9 Şubat'ta yapılan eğitim hakkında bilgi verir misiniz?

BY- Üniversite gençliğine, proje fikirlerini yaşama geçirmelerini sağlamak için verilen bu eğitimin amacı; üniversite öğrencisi proje sahiplerini; proje geliştirme, proje hazırlama gibi temel girişimcilik konularında bilgilendirmektir. Eğitime, Türkiye'nin değişik üniversitelerinden proje pazarına projeleriyle başvuran öğrencilerin yanısıra proje fikri olmayan öğrenciler de katıldı. Eğitim için öğrencilerden ücret alınmadı. Şehir dışından gelen öğrenciler için ODTÜ yurtlarında ücretsiz konaklama olanağı da sağlandı.

BTK- Pazarı katılım yalnızca öğrenci, akademisyen ve şirket katılımı şeklinde mi, yoksa paneller ya da proje sunumlarına başkaları da katılabilir mi?

BY- Proje sunumlarına yalnızca bahsettiğiniz gruplar katılabilir. Bunun dışında, etkinlikte projelerin poster sunumları ve değişik konularda paneller de olacak. Bunlara isteyen herkes katılabilir.

BTK- Ön eğitime katılmayan öğrencilerin hâlâ proje pazarına katılabilme şansları var mı?

BY- Eğitim programı bitmesine rağmen, öğrenci proje başvuruları devam ediyor.

EkoG, Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Bölümü öğrencileri tarafından, Doç. Dr. Behzat Gürkan'ın danışmanlığında etkinliklerini sürdüren bir grup. 2001'de kurulan grubun temel hedefi, ekoloji ve çevre konusunda halkı bilinçlendirmek ve Türkiye'deki çevre dostlarını bir araya getirmek. Grubun, 2-8 Şubat'ta düzenledikleri "2. Ekoloji Kış Okulu"nun katılımcılarından biri de Bilim ve Teknik dergisiydi. EkoG'un akademik danışmanlığını yapan Doç. Dr. Behzat Gürkan, Bilim ve Teknik dergisi Araştırma Grubu'ndan Deniz Candaş'ın sorularını yanıtladı.

HÜ Ekoloji Grubu- EkoG

Çevreye duyarlı olan herkesi bir çatı altında toplamaya öncül olan EkoG, bu kişilerle birlikte bilimsel projeler yürütebilmeyi ve ekoloji bilincini aşılayabilmeyi amaçlıyor. Bu amaçlarını gerçekleştirebilmek için de, Ankara-Çamkoru'da, orman içi dinlenme tesisi yakınında kurulmuş olan HÜ Ekoloji Tesisleri'nde, kış ve yaz okulları düzenliyorlar.

2. Ekoloji Kış Okulu'nun programı, çeşitli üniversitelerden gelen katılımcıların verdikleri seminerlerden oluştu. Temel ekoloji, çevre ve peyzaj, ağır metal kirliliği, çevre politikaları, endemik türler, yaban hayatı, koruma alanları ve evrim gibi konularda dersler verildi. Sunumlarda, ekoloji ve çevre bilinci konularına ilişkin temel kavramlar tartışıldı, yakın zamana ait çevresel kirlilik örnekleriyle, bunlara yönelik yaklaşımlar ortaya koyuldu. Programlarında ayrıca, arazi çalışmaları, çeşitli oyunlar, film gösterimleri ve sohbet saatleri de yer aldı.

BTk: EkoG hangi amaçlarla kuruldu?

BG: Üniversitelerdeki ekoloji derslerinde, öğrencilerimize temel kavramları anlatıyoruz. Ancak önemli olan, yalnızca biyoloji öğrencilerinin ekolojiyi tanıması ve bilmesi değil. Doğayla iç içe olan her meslek grubunun, parçası olduğu ekosistemin yapısını iyi bilmesi gerekiyor. Bizler de, bakmak ve görmek arasındaki farkı ortaya koyabilmek için EkoG'u kurduk. Ülkemizdeki sosyal bilimciler, çoğu zaman, doğayı nasıl algılayacaklarını tam olarak bilemiyorlar. Bunun nedeni, ekolojiyle ilgili kavramlara yeteri kadar hakim olmamaları. Terminolojiyi doğru olarak bilmemek, fikir paylaşımı ortamlarında da sıkıntı yaşanmasına yol açabiliyor. Kullanılan temel kavramlar iyi bilinmediğinde, neyin ifade edildiği doğru olarak anlaşılamiyor. Aynı dilde konuşabilmek için, farklı alanlarda çalışanlara da bu bilgileri aktarabilmek istedik.

BTk: EkoG gibi kalabalık bir grubun organizasyonuna siz nasıl yaklaşıyorsunuz?

BG: Bizler asla merkezîyetçi yapıda bir başkanlık yaklaşımı taşımadık. Arkadaşlarımız, her etkinlikte,

belirli sorumlulukları paylaştılar. Bu şekilde kendi aralarındaki ilişkilerin sağlıklı olmasını, özgüvenlerinin ve içlerindeki organizasyon güçlerini ortaya çıkmasını sağladık.

BTk: EkoG'a isteyen herkes katılabilir mi?

BG: EkoG, doğayla ilgilenen ve bir şeyler başarmak isteyen herkesin katılımını bekleyen bir grup. EkoG'un sayfasından da katılımcı olmak mümkün. Sitemize ekoloji ve çevre kapsamında yazılar yollanarak, çeşitli konulara dikkat çekilebiliyor ve tartışma olanağı bulunabiliyor. Ayrıca, yetkili kişilere başvurarak EkoG'un çalışmalarına etkin bir şekilde katılmak ya da bilimsel olarak katkıda bulunmak da olası.

BTk: EkoG'un daha önceki etkinlikleri neler?

BG: EkoG'un temellerinin atıldığı 2001'den bu yana yapılan tüm etkinliklerde, dostluk, idarecilik, ekip halinde çalışma disiplini ve organizasyon bilinci gibi kavramların üzerinde durmaya çalıştık. İlk etkinliğimiz, 1. Ekoloji Kış Okulu oldu. Bu etkinliğe, öğrencilerden ve akademisyenlerden oluşan 40 kişilik bir ekip katıldı. Teorik derslerin yanında, doğada haritasız yön bulma teknikleri, harita okuma, kardan ev yapımı, kuş gözlemleri ve kar üzerindeki ayak izlerinden hayvan cinslerinin tespiti gibi uygulamalı eğitimler de yer aldı. İkinci etkinliğimiz, ekolojiyi kaynağından öğrenmeye yönelik oldu. "Dağ köylüleri, en iyi ekologlardır" mantığıyla yola çıkarak, arkadaşlarımızı bir hafta süreyle Erzincan'da bir dağ köyüne gönderdik. O habitatları en iyi dağ köylülerinin tanıdığını görmeyi ve gösterebilmeyi amaçladık. Oradaki halkla bir hafta boyunca yaşayarak, toprağın ne zaman sulanması ya da işlenmesi gerektiği gibi bilgileri öğrendik. Günümüzde "eko-köy" olarak tanımlanan turistik ortamlarda bu bilinci aramaya gerek olmadığını, dağ köylülerimizin zaten "ekolojik" birer köy olduğunu vurgulamak istedik. Bir diğer etkinliğimiz, öğrencilerimizin üniversitenin çalışma birimlerinde iş bulabilmelerini sağlayan "www.burslar.hacettepe.edu.tr" bağlantısını kurmamız oldu. Bu bağlantı sayesinde, çalışma birimleri öğrencilerimize iş veriyor, çalışma saatlerini belirliyor, muhasebe tarafın-

varlarına götürülen alçı kalıplardan, polyester kullanarak, ikinci pozitif kalıplar alınmış. En sonunda bunların üstüne kare şeklinde alçılar dökülmüş ve kuruyan alçılar boyalanarak çerçevelenmiş. Bu şekilde, yaban domuzu, kurt, geyik, puma ve çeşitli kuş türlerinin de içeren, 47 hayvanın ayak izleri alınmış.

Ayak izlerine ait kalıplar, EkoG'un arşivinde duruyor. Çeşitli yerlerde tanıtıkları bu kalıplardan, Milli Parklar Müdürlükleri ve kuş cennetlerine, istedikleri hayvanların ayak izlerini temin ediyorlar.

Ayak İzleri Çalışması

EkoG'un etkinliklerinden birisi de, çeşitli hayvan türlerine ait ayak izlerinin, alçı kalıplara alınarak sergilenmek üzere hazırlanması. Bu amaçla EkoG çalışanları, Ankara Atatürk Orman Çiftliği'ndeki hayvanların ayak izlerini kullanmış.

Bunun için öncelikle, belirli boyutlardaki tablolarla, ıslak kil yayılmış ve ayak izi alınacak hayvanların bu kile bastırılması sağlanmış. Daha sonra bu kalıplara alçı dökerek, pozitif kalıplar alınmış. Çalışma laboratu-

dan bu saatler kaydediliyor ve buna göre öğrencilerin hesabına maaşları yatırılıyor. E-üniversite uygulamalarına büyük bir katkı sağlayan bu sistem sayesinde, 30'un üzerinde birimin ve yaklaşık 2000 öğrencinin eşgüdümü, elektronik ortamda kontrol edilebiliyor. Diğer bir projemiz olan "Tür Veritabanı Uygulaması", planlanan milli park alanlarında tespit edilen türlere ait veritabanlarının oluşturulmasını kapsıyor. İnternet'e bağlı herhangi bir bilgisayarla, yetkili kişiler tarafından veritabanı düzenlenebiliyor. Bu sayede, internet ortamında tür araması, özel listelemeler ve istatistiksel karşılaştırmalar yapılabiliyor. Proje devamında, Türkiye'deki bütün türleri veritabanına aktararak, bilimsel çevrelerin yararlanacağı bir kaynak haline getirmeyi planlıyoruz. Bunların dışında, 5 Haziran 2002 Dünya Çevre Günü'nü, Çocuk Esirgeme Kurumu'ndaki çocuklarımızla kutladık. Haluk Levent onlara bir konser verdi. 7-10 Aralık 2001'de, 30 kişilik EkoG ekibiyle, Nallıhan Av ve Yaban Hayatı Koruma Alanı'nda, Av ve Yaban Hayatı Envanter Çalışması yürütüldü. Yine geçtiğimiz sene içerisinde yapılan ayak izleri çalışmamız ve öğrencilerimize gruplar halinde verdiğimiz ilkyardımcı eğitimleri de, sayabileceğim diğer etkinliklerimiz.

BTk: 2.Ekoloji Kış Okulu'nu nasıl duyurdunuz?

BG: EkoG'un sitesinden yapılan duyurular, çeşitli yerlere astığımız afişler, diğer grupların elektronik posta listelerine ve üniversitelere yollanan mesajlar sayesinde, sesimizi herkese duyurmayı başardık.

BTk: Çamkoru'deki Hacettepe Üniversitesi Ekoloji Tesisleri hakkında yeni planlarınız var mı?

BG: Çamkoru Ekoloji Tesisleri, Hacettepe Üniversitesi tarafından Orman Bakanlığı'ndan alınarak, bir ekoloji okulu haline getirildi. Tesis dahilinde bir çevre üretme çiftliği, yapay bir gölet ve ekolojik araştırma bünyesi bulunuyor. Daha da büyüme hedefliyoruz. Şu anda alanda, 8 yüksek lisans tezinin çalışması yürütülüyor. Şimdilerde de yeni yaklaşımlar içerisindeyiz. Yeni binamızda, öğrencilerimizin çalışabilecekleri laboratuvarlar kuruldu. Burayı, biyoloji olimpiyatlarının yapılacağı ve bu olimpiyatlara katılacak öğrencilerin hazırlanacakları bir yer haline getirmeyi düşünüyoruz.

BTk: EkoG'un 2003 yılı etkinlikleri neler olacak?

BG: Bu yıl da 5 Haziran Dünya Çevre Günü kutlamaları yapacağız. Bunun dışında programımızda, Artvin-Arhavi gezisi, Çamkoru Güzelleştirme Projesi, Mağara Ekosistemleri Araştırmaları, Yeşil Bayrak Projesi ve Ankara'daki liselere biyoloji bölümünün tanıtılması gibi etkinliklerimiz var. Ayrıca, bir "Arama, Kurtarma ve İlyardımcı Birimi" kurmayı da planlıyoruz.

EkoG İnteraktif Web Sitesi:

Türkiye dahilinde 350'nin üzerinde üyesi bulunan sitede; biyoloji, ekoloji, çevre sorunları ve kentsel çevre gibi konulara ilişkin başlıklar, forum köşeleri, çeşitli konularda yararlanılabilecek sitelere bağlantı adresleri, projeler hakkında bilgiler ve toplantı duyuruları yer alıyor. Sitede ayrıca, Türkiye'nin dört bir yanındaki üyelerin çeşitli konularda tartışabilecekleri sohbet odaları da var. İlgilenenler için: www.ekog.org